

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
बुधवार, दिनांक १० जुलै, २०२४
(सकाळी ११.०० ते ११.४५ वाजता)

(क) (मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०२४, बुधवार, दिनांक ३ जुलै, २०२४, गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४, शुक्रवार, ५ जुलै, २०२४, सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ व मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.मनिषा कायंदे, सर्वश्री विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रसाद लाड, आमश्या पाडवी, अमोल मिटकरी, चंद्रशेखर बावनकुळे, विक्रम काळे, सतीश चव्हाण, रणजितसिंह मोहिते-पाटील, प्रा.राम शिंदे, सर्वश्री श्रीकांत भारतीय, रमेशदादा पाटील, श्रीमती उमा खापरे, सर्वश्री प्रविण दटके, रामराव पाटील, रमेश कराड, गोपिचंद पडळकर, वसंत खंडेलवाल, अमरीशभाई पटेल, ज्ञानेश्वर म्हात्रे, राजहंस सिंह, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील शेतकरी व सर्वसामान्य जनतेचे कल्याण हे एकमेव ध्येय समोर ठेवून व नारी शक्ती आणि युवा शक्तीला प्राधान्य देऊन "शासन आपल्या दारी" या अभियानाच्या माध्यमातून महाराष्ट्र गतीमान ठेवण्याचा, जनकल्याणाचा वसा घेतलेल्या या शासनाचा प्रयत्न असणे, राज्यात एकीकडे दुष्काळाची होरपळ तर दुसरीकडे वादळी पाऊस, गारपीटीचा कहर सुरु असणे, खरेतर उन्हाळी तसेच रब्बी आणि खरीप अशा तिन्ही हंगामांवर नैसर्गिक आपत्तींनी घाला घातला असल्याचे निदर्शनास येणे, त्यामुळे शेत पिकांचे खुप नुकसान झाले असल्याची वस्तुस्थिती असणे, राज्यात कमी पाऊस असलेल्या आणि जनावरांचा चाऱ्याचा प्रश्न निर्माण झालेल्या राज्यातील १२४५ महसुली मंडळात बारा छावण्या उभारण्यास शासनाने परवानगी दिली असणे, कांद्याला योग्य भाव मिळावा याकरिता कांद्याचे दर ठरविण्याचे अधिकार केंद्राच्या ग्राहक संरक्षण मंत्रालयाने स्वतःकडे ठेवले असणे, स्वर्गीय वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबी मिशनला मजबुत करून शेतकरी आत्महत्या थांबविण्यासाठी टास्क फोर्सला बळकट करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, कापसासाठी ५०० व सोयाबीनसाठी २७० शेतकरी

उत्पादक कंपनी स्थापन करण्याचा निर्णय शासनाने घेतलेला असणे, धानाला २० हजार रुपये बोनस देण्याचा निर्णय घेतल्याने त्याचा ६ लाख शेतकऱ्यांना लाभ मिळू शकेल अशी तरतूद करण्यात येणे, शेतकऱ्यांकरिता "नमो शेतकरी महासन्मान निधी" योजना राबविण्यासाठी ५ हजार ७०० कोटीची तरतूद करून त्याचा पहिला हप्ता शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात जमा झाल्याचे निदर्शनास येणे, नुकसानीचे पंचनामे जलद व पारदर्शी होण्यासाठी ई-पंचनामा प्रणाली संपूर्ण राज्यात लागू करण्यात आली असणे, शेतकऱ्यांना दिवसा अखंडीत वीज पुरवठा करण्यासाठी "मागेल त्याला सौरऊर्जा पंप" उपलब्ध करून देण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असणे, केवळ १ रूपयात पिक विमा योजना राबविण्यात येत असल्याने खरीप हंगामासाठी राज्यातील १ कोटी ७० लाख व रब्बी हंगामासाठी ६६ लाख अशा एकूण २ कोटी २३ लाख शेतकऱ्यांनी पिक विमा योजनेत विक्रमी सहभाग नोंदविला असल्याचे निदर्शनास येणे, शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याकरिता एनडीआरएफच्या दराच्या दुप्पट दराने शेतकऱ्यांना मदत देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, अतिवृष्टी व पुरामुळे झालेल्या पिकांच्या नुकसानाकरिता ७,१९६ कोटी रुपये इतका निधी मंजूर केला असणे, कमी पाऊस झालेल्या राज्यातील १,०२१ महसूल मंडळात दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती जाहिर करण्यात येऊन तेथील शेतकऱ्यांना कर्जाचे पुर्नगठन, चालू वीज बिलात ३३.५ टक्के सूट यासारख्या विविध ८ सवलती लागू करण्यात आल्या असल्याचे निदर्शनास येणे, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजनेत पहिल्या टप्प्यात ४ हजार कोटी रुपयांचा निधी वाढवून आता ५,४६९ कोटी एवढा करण्यात आला असणे, राज्यात प्रथमच कांदा महाबँक हा पथदर्शी प्रकल्प सुरु करण्यात आला असणे, विदर्भातील नागपूर, काटोल, कळमेश्वर, मोर्शी, बुलढाणा येथे आधुनिक संतंत्र प्रक्रिया केंद्रे उभारण्याकरिता सुमारे २० कोटी रुपयांच्या खर्चास मान्यता देण्यात आली असल्याचे निदर्शनास येणे, भाऊसाहेब फुंडकर फळबाग लागवड योजनेतील २,१२९ लाभार्थ्यांना ७ कोटी ५१ लाख रुपयांचा निधी दिला असल्याचे निदर्शनास येणे, "मागेल त्याला शेततळे" योजनेचा विस्तार करून मागेल त्याला फळबाग, मागेल त्याला ठिबक व तुषार सिंचन, मागेल त्याला शेततळ्याचे अस्तरीकरण, मागेल त्याला आधुनिक यंत्र, कॉटन श्रेडर इ. देण्याचा निर्णय करून त्याकरिता १ हजार कोटी यावर्षी खर्च करण्याचा शासनाचा मानस असणे, पारंपारिक शेतीला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देत शेतकरी वर्गाचा आर्थिक आधार बळकट करण्याकरिता मा.बाळासाहेब

ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प राज्यात कार्यान्वित केला असणे, त्यायोगे राज्यातील लहान आणि सिमांत शेतकरी तसेच कृषी नवउद्योजकांना केंद्रस्थानी ठेऊन शेतमालाला बाजारपेठ मिळवून देण्यासाठी शेतकरी ते खरेदीदार अशी मूल्यसाखळी विकसित करणे हा या प्रकल्पाचा उद्देश असणे, कृषी, शिक्षण, संशोधन आणि विद्यापीठांची संरचना आणि कार्यपध्दती अभ्यास करण्यासाठी माजी कुलगुरु डॉ. राजाराम देशमुख यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली असणे, राज्यातील सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम राबविण्याचे प्रस्तावित असून त्यायोगे २ वर्षात ६१ सिंचन प्रकल्प पूर्ण होणे अपेक्षित असणे, वैनगंगा-नळगंगा नदीजोड प्रकल्प कार्यान्वित केल्याने नागपूर, वर्धा, अमरावती, यवतमाळ, अकोला व बुलढाणा जिल्हयातील सुमारे ३ लाख ७१ हजार २७७ हेक्टर क्षेत्रास सिंचनाचा लाभ मिळणे, जलयुक्त शिवार अभियानांकरिता ६०० कोटी रूपयांच्या निधीची तरतूद करण्यात आली असणे, स्वच्छ व हरित ऊर्जेचे ध्येय साध्य करण्यासाठी जनाई-सिरसाई, पुरंदर यांसह सर्व शासकीय उपसा जलसिंचन योजनाचे सौरऊर्जाकरण करण्यात येत असून त्याकरिता ४ हजार २०० कोटी रूपयांची तरतूद करण्यात आली असणे, म्हैसाळ, (जि.सांगली) येथे पथदर्शी सौरऊर्जा प्रकल्प राबविण्यात आल्याने सांगली आणि सोलापूर जिल्हयातील सुमारे ७५ हजार शेतकरी कुटुंबियांना याचा लाभ मिळाला असणे, कोल्हापूर आणि सांगली जिल्हयातील पुरामुळे होणारी जिवित व वित्तहानी टाळण्याकरिता आणि अतिरिक्त पाणी दुष्काळग्रस्त भागात वळविण्याकरिता जागतिक बँकेच्या सहाय्याने ३ हजार २०० कोटी रूपये किंमतीचा महाराष्ट्र प्रतिसादक्षम विकास कार्यक्रम राबविण्यात येणे, राज्यात गरजू महिलांना ओळखण्यासाठी व त्यांना सक्षम करण्यासाठी "नारी शक्ती दूत ॲप" हे एक क्रांतिकारी ॲप्लीकेशन राबविण्यात येत असणे, राज्यातील महिलांना कौशल्य विकास प्रशिक्षण देऊन आणि उद्योजकता विकासासाठी सक्षम करण्याकरिता "पंतप्रधान नमो महिला सशक्तीकरण अभियान" राबविण्यात येत असणे, "मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहिण योजना" राबविण्यात येऊन त्यायोगे २१ ते ६० वयोगटातील पात्र महिलांना दरमहा १५०० रूपये निधी देण्याचा निर्णय घेण्यात आला असणे, "शुभमंगल सामुहिक नोंदणीकृत विवाह" योजनेत लाभार्थी मुलांना देण्यात येणारे अनुदान १० हजार रूपयांवरून २५ हजार रूपये करण्यात येणे, "मुख्यमंत्री अन्नपूर्णा योजना" या माध्यमातून पात्र कुटुंबाला वर्षाला ३ गॅस सिलेंडर मोफत देण्याचे घोषित

करण्यात आले असणे, महिला बचत गटानी उत्पादित केलेल्या वस्तूंना "उमेद मार्ट" आणि "ई-कॉमर्स ऑनलाईन प्लॅटफॉर्म" याद्वारे यावर्षात २५ लाख महिलांना लखपती करण्याचा उद्देश शासनाने ठेवला असणे, सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षापासून मुलींना मोफत उच्च शिक्षण देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, प्रतिवर्षी १० लाख तरुण-तरुणींना प्रत्यक्ष कामावरील प्रशिक्षण देण्यासाठी "मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजना" राबविण्यात येत असणे, मुंबई, पुणे, नागपूर, अमरावती, यवतमाळ, कोल्हापूर, छत्रपती संभाजीनगर, कराड, अवसरी खुर्द, जि. पुणे येथील तंत्रशिक्षण संस्थांमध्ये "सेंटर ऑफ एक्सलन्स" स्थापन करण्यात येणार असणे, राज्यातील बार्टी, सारथी, महाज्योती, अमृत इ. संस्थांमार्फत एकूण २ लाख ५१ हजार ३९३ विद्यार्थ्यांना रोजगाराभिमुख प्रशिक्षण देण्यात आले असून त्यायोगे ५२ हजार ४०५ विद्यार्थ्यांना नोकरीच्या संधी प्राप्त झाल्या असणे, महापे, नवी मुंबई येथे २५ एकर जागेवर "इंडिया जंग्स अँड ज्वेलरी पार्क" उभारून त्यायोगे १ लाख रोजगार निर्मिती करण्याचा शासनाचा प्रयत्न असणे, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात स्थानिकांना रोजगार उपलब्ध करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्कुबा ड्रायव्हिंग केंद्र उभारण्याकरिता २० कोटी रुपये खर्चाची तरतूद करण्यात आली असणे, गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार विकास महामंडळामार्फत ऊसतोड कामगारांच्या मुलां-मुलींसाठी ८२ शासकीय वसतीगृहे स्थापन करण्यास शासनाने मंजूरी दिली असणे, राज्यात पर्यटनाला चालना देण्यासाठी शाश्वत पर्यटन धोरण आखण्यात येत असणे, राज्यातील ५० नवीन पर्यटन स्थळांची निवड करून त्या ठिकाणी थीम पार्क, अॅडव्हेंचर स्पोर्ट, शॉपिंग मॉल, वॉटर मॉल आणि निवास व्यवस्था करण्यात येत असणे, बुलढाणा येथील लोणार, अंजिठा-वेरूळ, कळसूबाई, त्र्यंबकेश्वर तसेच कोकणातील सागरी किल्ल्यांच्या ठिकाणी पर्यटकांसाठी उच्च दर्जाच्या सुविधा निर्माण करण्यात येत असणे, सातारा येथील शिवसागर जलाशय, भंडारा येथील गोसीखुर्द जलाशय तसेच जळगाव येथील वाघुर जलाशय येथे नाविन्यपूर्ण जलपर्यटन प्रकल्प राबविण्यात येत असणे, कोकणातील पर्यटनास चालना देण्यासाठी शिवकालीन ३२ गडकिल्ल्यांचे नुतनीकरण व संवर्धन करण्याचे प्रस्तावित असणे, राज्यातील पर्यटकांना व भाविकांना योग्य दरामध्ये उत्तम व सुरक्षित सुविधा पुरविण्यासाठी श्रीनगर, जम्मु काश्मीर आणि अयोध्या येथे महाराष्ट्र भवन बांधण्याचा निर्णय घेतला असणे, छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा पूर्णाकृती पुतळा राज्याच्या सीमेवर बांधणे, छत्रपती

शिवाजी महाराज यांची वाघनखे राज्यात आणणे, बाळासाहेब ठाकरे आपला दवाखाना योजनेमध्ये समाविष्ट १४० चाचण्यांमध्ये वाढ करणे तसेच, आपला दवाखाना योजनेची व्याप्ती वाढवून ती मुंबईबाहेरही राज्यभर करण्याची आवश्यकता, विकसित महाराष्ट्राचा ध्यास घेऊन राज्यात शेतकरी, शेतमजूर, महिला व युवकांना बळकट करण्यासाठी व लोककल्याणकारी राज्य निर्माण करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(ख) (शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०२४, शनिवार, दिनांक २९ जून, २०२४, सोमवार, दिनांक १ जुलै, २०२४, मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०२४, बुधवार, दिनांक ३ जुलै, २०२४, गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४, शुक्रवार, ५ जुलै, २०२४, सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ व मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री अंबादास दानवे, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, शशिकांत शिंदे, सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, सचिन अहिर, अरुण लाड, अभिजीत वंजारी, राजेश राठोड, सुधाकर अडबाले, धीरज लिंगाडे, किरण सरनाईक, सुनिल शिंदे, जयंत आसगावकर, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"राज्यात सततचा पाऊस, नापिकी, दुष्काळ, टंचाई, अवकाळी, कर्जबाजारीपणा, कृषी विभागाच्या अपुऱ्या सोईसुविधा यामुळे शेतकरी संकटात आलेला असणे, परिणामी शेतकऱ्यांच्या आत्महत्यांमध्ये झालेली वाढ, शेतमालाला हमीभाव न मिळणे, बियाणे, खते यांच्या दरात झालेली प्रचंड वाढ, शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करण्याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, शासनाने दुष्काळग्रस्त १०२१ महसूल मंडळांमध्ये सवलती जाहिर करूनही अद्याप शेतकरी वंचित असणे, पीक विम्याचे नियमितपणे हप्ते भरूनही शेतकरी पीक विम्यापासून वंचित राहणे, तथापि, विमा कंपनी दिवसेंदिवस मालामाल होणे, राज्यात एकीकडे भीषण पाणी टंचाई असताना टँकर माफीयांकडून नागरिकांची होत असलेली लूट, पाणी टंचाईचा प्रश्न सोडविण्यासाठी राबविण्यात आलेली "हर घर नल का जल" योजना अपयशी ठरणे, चारा छावण्या उभारण्याबाबत होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी पशुधनाचे झालेले नुकसान, दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर शेतकरी संकटात असताना

शेतकऱ्यांची संपूर्ण कर्जमाफी करण्याकडे होत असलेले जाणीवपुर्वक दुर्लक्ष, माहे जानेवारी ते मे, २०२४ या कालावधीत झालेल्या अवकाळी पावसामुळे झालेल्या नुकसानीची भरपाई अद्याप न मिळणे, कांद्यावर निर्यात बंदी असल्यामुळे कांदा उत्पादक शेतकरी शासनाच्या चुकीच्या निर्यात धोरणांमुळे अडचणीत आलेला असणे, शेतकऱ्यांना योग्य तो लाभ मिळण्यासाठी कांदा, सोयाबीन, कपाशी, तूर, हरभरा, भुईमूग, धान, उडीद, मूग, हळद, मिरची इ. पिकांना योग्य तो दर मिळवून देण्यास शासनाला आलेले अपयश, परिणामी शेतकऱ्यांचे होत असलेले आर्थिक नुकसान, धान, संत्रा उत्पादक शेतकरी नुकसान भरपाई पासून वंचित असणे, दूध उत्पादक शेतकऱ्यांना सरकारने घोषित केलेले अनुदान अद्यापही मिळालेले नसणे, राज्य सरकारने ७५ हजार पद भरती करण्याच्या घेतलेल्या निर्णयाची अजूनही पुर्तता केलेली नसणे, त्यामुळे अनेक तरुण-तरुणी रोजगारापासून वंचित असणे, जुन्या पेन्शन योजनेत असलेल्या त्रुटी, शिक्षकांच्या संच मान्यतेमध्ये असलेल्या त्रुटी, शक्तिपीठ महामार्गास शेतकऱ्यांचा विरोध असून प्रकल्प रेटण्याचा सुरु असलेला प्रयत्न, स्मार्ट प्रिपेड योजनेमुळे ठराविक उद्योजकांना फायदा होणार असणे, वीज दरामध्ये झालेली वाढ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत होणारी भरती प्रलंबित असणे, महागाईत झालेली वाढ, राज्य शासनामार्फत घेण्यात आलेल्या विविध परिक्षांमध्ये झालेली अनियमितता, तसेच गत दोन वर्षात शासनाच्या विविध विभागामध्ये अनेक भ्रष्टाचार व गैरव्यवहार उघडकीस येणे, कृषी उद्योग विकास महामंडळामध्ये मोठ्या प्रमाणावर होत असलेला भ्रष्टाचार, मेटालिडहाइड कीटकनाशके, कापूस साठवणपिशव्या, फवारणी पंप, डिजिटल मृदा आर्द्रता संवेदक या निविष्ठांच्या खरेदी प्रक्रियेमध्ये झालेला गैरव्यवहार, सेंद्रीय शेतीसाठीचा निधी अधिकाऱ्यांच्या जाणीवपुर्वक दुर्लक्षामुळे अखर्चित राहणे, चंद्रपूरच्या महाऔष्णिक वीज निर्मिती केंद्रात निविदा प्रक्रिया व साहित्य खरेदीत करण्यात आलेला भ्रष्टाचार, आदिवासी विकास विभागात फर्निचर खरेदीमध्ये झालेला कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार, सार्वजनिक आरोग्य विभागात टक्केवारी, वसुली, बदल्या-पदोन्नतीत गैरप्रकार, जेष्ठता डावलून पदस्थापना, औषध खरेदीमध्ये झालेला हजारो कोटींचा गैरव्यवहार, कामगार विभागांतर्गत बांधकाम कामगार मंडळामध्ये विविध योजनांमध्ये झालेला गैरव्यवहार, राज्य उत्पादन शुल्क विभागात सुरु असलेला भ्रष्टाचार तसेच आकृतीबंध पुनर्रचनेत झालेला गैरव्यवहार, अन्न व औषध प्रशासन विभागामध्ये सुरु

असलेला भ्रष्टाचार, महसूल विभागात वाढलेला भ्रष्टाचार व त्यामुळे सर्वसामान्यांची होत असलेली परवड, वाळू धोरण राबविण्यास शासनास आलेले अपयश, त्यामुळे सर्व सामान्य नागरिकांची वाळू माफियांकडून होत असलेली फसवणूक, सातारा जिल्ह्यातील झाडाणी, ता. महाबळेश्वर गावात उच्चपदस्थ शासकीय अधिकाऱ्यांसह तेरा जणांनी ६४० एकर जमीनीची अत्यल्प दरात केलेली खरेदी, निवडणूक रोख्यांच्या माध्यमातून देणग्या देणाऱ्या कंपन्यांना राज्यातील विविध प्रकल्पांची कोट्यवधी रुपयांची देण्यात आलेली कंत्राट, संचालक, नगररचना, पुणे यांनी केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या कोट्यवधी रुपयांच्या निधीचे योग्य प्रकारे नियोजन न केल्यामुळे हा निधी व्यपगत होणे, लोकसभेच्या सार्वत्रिक निवडणूकीच्या कालावधीत राजकीय दबावापोटी अधिकारी यांनी केलेला गैरव्यवहार, पाणी पुरवठा विभागात जलजीवन मिशन अंतर्गत कामाचे वाटप करताना ई-निविदा न राबविता केलेला गैरव्यवहार, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व उपाययोजना."

(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे —

(१) मुख्यमंत्री

: लोकआयुक्त आणि उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक २९ मे, २०१४, दिनांक १८ जून, २०१४, दिनांक १३ जून, २०१४, दिनांक १ जुलै, २०१४, दिनांक २१ डिसेंबर, २०१५, दिनांक ३१ मे, २०१६, दिनांक १० एप्रिल, २०१३, दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१३, दिनांक ८ डिसेंबर, २०१५, दिनांक १७ डिसेंबर, २०१५, दिनांक १ जानेवारी, २०१८, दिनांक १ जानेवारी, २०१८, दिनांक ५ जानेवारी, २०१८, दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१७, दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१७, दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१७ चे मा.राज्यपाल महोदयांना सादर केलेले असे एकूण

१६ विशेष अहवाल त्यावरील स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापनासह" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (२) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री : "शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा साठावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) उद्योग मंत्री : "वाळुज (छत्रपती संभाजीनगर) सिडको महानगर—३ प्रकल्पाबाबत" या विषयावरील श्री.सतिश चव्हाण व इतर वि.प.स. यांनी म.वि.प. नियम १०१ अन्वये उपस्थित केलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १० वरील चर्चेच्यावेळी दिनांक ९ मार्च, २०२३ रोजी दिलेल्या आश्वासन क्रमांक ११३ नुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

तीन : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

(शुक्रवार, दिनांक ५ जुलै, २०२४, सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ व मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने) — [अनुक्रमांक (१) व (२)] —

(१) श्री.सुनिल शिंदे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ५ वर मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"मुंबईच्या अनेक विभागात होत असलेल्या अपुऱ्या पाणीपुरवठ्यामुळे मुंबईकरांना भेडसावत असलेल्या भीषण पाणीटंचाईबाबत."

(२) श्री.जयंत पाटील, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १ वर महसूल मंत्री निवेदन करतील :-

"रायगड जिल्ह्यातील पेण व खालापूर तालुक्यातील देहेन ते नागोठणे येथील इथेन गॅस प्रकल्पातील बाधित शेतकऱ्यांच्या संपादित शेतजमिनीच्या व पिकांच्या झालेल्या नुकसान भरपाईचा मोबदला प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांना मिळण्याबाबत."

(सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ व मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने) – [अनुक्रमांक (३) ते (५)] –

(३) श्री.शशिकांत शिंदे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ७ वर उप मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यातील पोलीसांची हजारो पदे रिक्त असल्यामुळे पोलीस भरती करण्याबाबत."

(४) श्री.राजेश राठोड, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ८ वर उप मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"लोणावळा (जि.पुणे) येथील भुशी धरणाच्या धबधब्यात एका कुटूंबातील ५ जण वाहून गेल्याची घडलेली घटना."

(५) श्री.जयंत पाटील, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ६ वर उप मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"रायगड जिल्ह्यातील खारेपाट विभागातील बाधित शेतकऱ्यांच्या नुकसान भरपाईबाबत."

(६) श्री.सचिन अहिर, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १० वर महसूल मंत्री निवेदन करतील :-

"शेतकऱ्यांच्या जमिनीच्या ७/१२ उताऱ्यावरील सेज (SEZ) चे नांव कमी करून शेतकऱ्यांची नावे टाकण्याबाबत."

(७) श्री.अरुण लाड, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ११ वर महिला व बालविकास मंत्री निवेदन करतील :-

"कृषीनगर (ता.पलूस, जि.सांगली) येथील अंगणवाडी क्र.११६ मध्ये विद्यार्थ्यांना दिलेल्या पोषण आहारातील पाकिटात मृत सापाचे पिल्लू आढळून आल्याबाबत."

चार : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —

(मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०२४, बुधवार, दिनांक ३ जुलै, २०२४, गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४, शुक्रवार, ५ जुलै, २०२४ व सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — [अनुक्रमांक (१)] —

(१) अॅड.अनिल परब, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील धारावी येथील QC-१ राजाबली चाळ, टी जंक्शन येथील CTS क्र.३४९ येथे मोठ्या प्रमाणावर अनधिकृत वाणिज्यिक गाळ्यांचे बांधकाम करण्यात आल्याचे माहे जून, २०२४ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास येणे, मुंबई महानगरपालिकेच्या जी-उत्तर प्रभागाने सदरहू अनधिकृत बांधकामा प्रकरणी नियम ३५४ (अ) स्टॉप वर्क नोटिस दिनांक २१ मार्च, २०१८ रोजी संबंधितांना बजावली असल्याचे उघडकीस येणे, सदरहू नोटीशीच्या अनुषंगाने समाधानकारक उत्तर प्राप्त न झाल्याने मुंबई महानगरपालिकेने सदरहू अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करण्याचे आदेश दिनांक १० मे, २०१८ रोजी दिलेले असणे, तथापि निष्कासन आदेश निर्गमित होऊन सहा वर्षांचा कालावधी लोटूनसुद्धा सदरहू अनधिकृत बांधकाम पाडण्याच्या अनुषंगाने कोणतीही कारवाई करण्यात आलेली नसणे, सदरहू अनधिकृत गाळ्यांना विद्युत जोडणी मिळावी याकरिता करण्यात आलेल्या अर्जाच्या अनुषंगाने बेस्ट प्रशासनाने सकारात्मक भूमिका घेतली असल्याचे निदर्शनास येणे, सदरहू अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करण्यासंदर्भात स्थानिक नगरसेवकाने मुंबई महानगरपालिका प्रशासन तसेच बेस्ट प्रशासनाशी वेळोवेळी पत्रव्यवहार देखील केलेला असणे, तथापि याप्रकरणी संबंधित प्रशासनाने कोणतीही ठोस कारवाई केलेली नसणे, याप्रकरणी सखोल चौकशी करून दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता तसेच संबंधित गाळे मालकाविरुद्ध नियम ४७५ (अ) अन्वये कारवाई करण्याची नितांत गरज, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४, शुक्रवार, ५ जुलै, २०२४, सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ व मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) –
[अनुक्रमांक (२) ते (४)] –

(२) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील परळ येथे असलेल्या बी.आय.टी. चाळीत भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दीर्घकाळ वास्तव्य केले असणे, परळच्या बी.आय.टी. चाळ क्र. १ येथील घर क्र. ५० आणि ५१ हे अनेक ऐतिहासिक घटनांचे साक्षीदार बनले असणे, याच ठिकाणाहून ते इंग्लंड येथील गोलमेज परिषदेला तसेच पुणे करारासाठी गेले असणे, अशा ऐतिहासिक घटनांचे साक्षीदार बनलेल्या या चाळीतील त्यांच्या निवासस्थानाचे आंतरराष्ट्रीय स्मारक करण्याची घोषणा तत्कालीन राज्य सरकारने केली असल्याची बाब निदर्शनास येणे, परंतु तीन वर्षांनंतरही हे स्मारक अद्याप कागदावरच असल्याचे समोर येणे, याठिकाणी स्मारक व्हावे अशी आंबेडकरी चळवळीतील बांधवांकडून मागील अनेक वर्षांपासून मागणी केली जात असणे, स्मारक उभारण्यात होत असलेल्या दिरंगाईमुळे आंबेडकरी जनतेच्या मनामध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेली असंतोषाची भावना, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या वास्तव्याने पावन झालेल्या परळ येथील बी.आय.टी. चाळीतील वास्तुचे जतन करण्यासाठी सदर स्मारकाचे बांधकाम लवकरात लवकर सुरू करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

(३) **सर्वश्री सुनिल शिंदे**, विक्रम काळे, एकनाथराव खडसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, सत्यजीत तांबे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **उप मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"पुणे येथील कल्याणीनगर एअरपोर्ट रस्त्यावर दिनांक १९ मे, २०२४ रोजी पहाटे एका भरधाव अलिशान चारचाकी गाडीने दुचाकीला दिलेल्या धडकेत दोन निष्पाप अभियंत्यांचा झालेला दुर्दैवी मृत्यू, या गाडीच्या अल्पवयीन चालकाने मद्य प्राशन केले असणे, तसेच त्याने गाडी चालविण्याचे प्रशिक्षण घेतले नसणे आणि मोटारवाहन चालवण्याचा

परवानाही नसणे, मुलगा अल्पवयीन असतानाही वडीलांनी मुलाला चालविण्यास दिलेले वाहन, तसेच हॉटेल मालक आणि व्यवस्थापकाने मद्य पुरविण्यापूर्वी मुले अल्पवयीन असल्याची न केलेली खात्री, जळगाव तालुक्यातील रामदेववाडी येथे दिनांक ७ मे, २०२४ रोजी श्रीमंताच्या दोन मुलांनी मद्यधुंद अवस्थेत कारची रेस खेळताना दिलेल्या धडकेत एकाच कुटुंबातील चार जणांचा झालेला मृत्यू, सदर घटनेला एक महिना लोटला तरीदेखील संशयीत आरोपींना पोलीसांनी न केलेली अटक, आरोपींना तात्काळ अटक न केल्यास एमआयडीसी पोलीस ठाण्यावर आक्रोश मोर्चा काढण्याचा स्थानिक नागरीकांनी दिलेला इशारा, या घटनेत गांजा आढळून आलेला असतानाही फिर्यादित त्याचा न केलेला उल्लेख, तसेच नागपूर येथील वाठोडा पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतील दिघोरी चौकाजवळ एका कारचालकाने मद्यधुंद अवस्थेत नियंत्रण सुटल्याने फुटपाथवर झोपलेल्या ९ जणांना चिरडल्याची घटना दिनांक १६ जून, २०२४ रोजी वा त्या सुमारास घडली असणे, या घटनेमध्ये दोघांचा मृत्यू झाला असून पाच जण गंभीर जखमी झाले असणे, यामध्ये एका लहान मुलीचा व महिलेचा जागीच मृत्यू झालेला असून उपचारादरम्यान आणखी एकाचा मृत्यू झाल्याची बाब निदर्शनास येणे, या अपघातानंतर गाडीचालक घटनास्थळावरून फरार झाला असणे, उक्त अपघातांमध्ये कारचालक मद्यधुंद असल्याचे निदर्शनास येणे तसेच याप्रकरणी शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी सर्वसामान्य नागरीकांमध्ये निर्माण झालेली संतापाची भावना व तीव्र असंतोष, यास्तव उक्त प्रकरणी पारदर्शक चौकशी करून दोषी असलेल्यांवर कठोर कारवाई करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) श्री.एकनाथराव खडसे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"जळगांव जिल्ह्यातील हतनुर पाटबंधारे प्रकल्पासाठी विशिष्ट तलांकापर्यंत भुसंपादन होणे, पुर्ण पातळीपर्यंत पूर आल्यावर संपादीत जमिनीच्या वरील तलाकांवरील जमिनी पाण्याखाली जाणे, त्या जमिनीतील पिकांचे वारंवार नुकसान होणे, अशा नुकसानग्रस्त जमिनीसाठी भरपाई देणे, अशा जमिनी संपादनासाठी शासनाने दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१२ मध्ये स्तुत्य शासननिर्णय घेऊन कार्यवाही करण्याबाबत आदेश देणे, सन २०२२ मध्ये

आयआयटी मुंबईकडून याबाबत झालेला अभ्यास, सदर अहवाल स्विकारून ऐनपुर, निंबोल ता.रावेर व मुक्ताईनगर तालुक्यातील शेतजमिनी व निवासी घरे संपादन करण्याची आवश्यकता तसेच सन १९५९ मध्ये जळगांव जिल्ह्यात पूर्णा नदीला आलेल्या महापुरात नदीकाठावरील मुक्ताईनगर तालुक्यातील ११ गावे युद्ध पातळीवर स्थलांतरीत करणे, सदर गावांना पुरग्रस्त म्हणून असलेला दर्जा, अद्यापही या गावांच्या भुमी अभिलेख विभागाकडे नोंद न करणे, मालमत्तेचे ७/१२ उतारा मिळत नसल्याने खरेदी-विक्रीचे व्यवहार न होणे, सदर गावांना प्रकल्पग्रस्त दर्जा देऊन प्रकल्पग्रस्त दाखले व नागरी सुविधा देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ व मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — [अनुक्रमांक (५) ते (८)] —

(५) श्री.अरुण लाड, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात २२०० खाजगी उपसा जलसिंचन योजना असणे, शेतकऱ्यांनी मोठ्या कष्टाने या योजनांचा पैसा उभा केला असून काही शेतकऱ्यांनी आपली घरे व शेतीवाडी बँकांकडे गहाण ठेऊन या सिंचन योजना उभ्या करणे, परंतु शासनाने नुकतीच पाणीपट्टी दरवाढ केल्यामुळे या योजनेतील शेतकऱ्यांवर केलेला अन्याय, परिणामी, या शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, खाजगी उपसा सिंचन योजनांचे राज्याच्या विकासासाठी योगदान विचारात घेता शासनाने या योजनांना मदत करावी व या योजनांसाठी शेतकऱ्यांनी घेतलेले कर्ज माफ करावे अशी शेतकऱ्यांची होत असलेली मागणी, शासनाने वाढविलेली पाणीपट्टी दरवाढ त्वरित रद्द करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, सत्यजीत तांबे, अभिजीत वंजारी, प्रसाद लाड, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई शहरामध्ये बी.ई.एस.टी. च्या मार्फत वीज पुरवठा करीत

असणे, मुंबई शहरामध्ये १०.५० लाख ग्राहक असणे, त्यामध्ये ७० टक्के घरगुती तसेच ३० टक्के उद्योग धंद्यांसाठी वीज पुरवठा करण्यात येत असल्याचे माहे जून, २०२४ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले असणे, सर्व ग्राहकांनी स्मार्ट मीटर लावणे आवश्यक असल्याचा निर्णय बेस्ट प्रशासनाने घेतला असल्याचे समजते, त्यांच्या आदेशानुसार ४ महीन्यांपासून रहिवाश्यांना स्मार्ट मीटर लावण्याचे काम सुरु असणे, इलेक्ट्रीक अधिनियम, २००३ च्या तरतूदीनुसार ज्या ठिकाणी ग्राहकाला चांगल्या सुविधा मिळतील त्या वीज कंपन्यांकडून ते वीज घेऊ शकतात, याबाबत कोणीही नागरिकांना जबरदस्ती करू शकत नसणे, सायन कोळीवाडा विभागात ज्या नागरिकांनी स्मार्ट मीटर लावले असणे त्यांच्याकडे मीटरचे पैसे मागितले जात असणे तसेच स्मार्ट मीटर लावल्यानंतर ग्राहकांना ५ पटीने जास्त वीजेची बिल येत असल्याच्या तक्रारी स्थानिक रहिवाश्यांकडून करण्यात येणे, तसेच महावितरणाकडून राज्यातील २.२५ कोटी वीज ग्राहकांना स्मार्ट प्रीपेड मीटर्स लावण्यासाठी २७००० कोटी रुपये म्हणजे प्रति मीटर १२००० खर्च केले जाणे, यापैकी २००० कोटी म्हणजे प्रति मीटर फक्त रुपये ९०० अनुदान केंद्र सरकारकडून मिळणे, उरलेली सर्व रक्कम महावितरण कंपनीला कर्जरूपाने उभी करावी लागणार असल्याने खर्चाची भरपाई वीजग्राहकांना दरवाढीच्या स्वरूपात मोजावी लागणे, याबाबत आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची विनंती रहिवाशांनी शासनाकडे करणे, परंतु, शासनाचे याकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, त्यामुळे स्मार्ट मीटर्सला होणारा विरोध लक्षात घेता स्मार्ट मीटर लावण्याबाबतचा निर्णय तातडीने रद्द करून नागरिकांना योग्य न्याय देण्यासंदर्भात शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) **श्री.गोपिचंद पडळकर, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सहकार मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"सांगली जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेत मोठ्या प्रमाणात गैरकारभार झाला असल्याचे माहे जून, २०२४ च्या सुमारास निदर्शनास येणे, सांगली जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेत बोगस कर्ज वाटप केलेल्या कर्जदार संस्था व संबंधितांवर गुन्हे दाखल करण्याची आवश्यकता, बोगस दाखल्यांच्या आधारे भरती झालेल्या तांत्रिक अधिकाऱ्यांना बडतर्फीची कारवाई करण्याची आवश्यकता, बँकेच्या ताब्यात असलेली मालमत्ता परस्पर वापरण्यात येत असून याबाबतची चौकशी करण्याची होत असलेली मागणी, यांसह इतर

अन्य मागण्यांसाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी, शेतकरी संघटना, शेतकऱ्यांकडून चाबूक मोर्च्याचे आयोजन दिनांक २५ जून, २०२४ रोजी सांगली जिल्हा मध्यवर्ती बँकेसमोर करण्यात येणे, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने याबाबत शासनाने तातडीने करावायची कार्यवाही व उपाययोजना."

(८) **सर्वश्री ज्ञानेश्वर म्हात्रे**, किरण सरनाईक, जयंत आसगावकर, निरंजन डावखरे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"शासनाच्या शिक्षण विभागाच्या शासन परिपत्रकानुसार स्वयं अर्थसहाय्य तत्वावर मान्यता प्राप्त शाळांना इयत्ता ६ वी ते १२ वी अशी दर्जावाढ तसेच इयत्ता १ ली ते १२ वी पर्यंत नवीन परवानगीसाठी लागणारी अट, ३१ वर्षांचा नोंदणी करारनामा शिथिल करण्याची आवश्यकता, रुपये १५ लाखांची मुदतठेव व चलन रुपये दीड लाख भरण्याची असलेली जाचक अट, याबाबतचे संस्था चालकांचे प्रस्ताव शासन स्तरावर सन २०२० पासून प्रलंबित असणे, सन २०१० ते २०१९ पर्यंत शासनाने ५ हजार चलन व ५ वर्षांचा करारनामा व मुदतठेव रक्कम ५ लाख रुपये या अटी पुन्हा लागू करणे, इरादा पत्र न देता प्रत्यक्षात परवानगी देण्यात यावी, अशी मागणी असणे, दिनांक ३० ऑगस्ट, २०२३ रोजी महाराष्ट्र राज्य शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष, अधिकारी व सर्व संस्था चालकांच्या बैठकीत वरील अटी शिथिल करण्याबाबत चर्चा होणे, शिक्षण मंत्र्यांकडे सदर जाचक अटी शिथिल करण्याबाबतचा प्रस्ताव पाठविला जाणे, परंतु अद्याप या प्रश्नांवर कोणताही निर्णय न घेणे, त्यामुळे संस्थाचालकांमध्ये व शाळेमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांमध्ये शिक्षण विभागाच्या प्रती चीड व असंतोष निर्माण होणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया."

(९) **सर्वश्री प्रवीण दटके**, निलय नाईक, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"नागपूर महानगरपालिकेच्या कर विभागामार्फत शहरातील शेकडो नागरिकांना बोगस आणि चुकीच्या पद्धतीने मालमत्ता कराची आकारणी झाल्याची बाब वारंवार निदर्शनास येत असणे, गांधीबाग झोन अंतर्गत ढोंढबा चौक, खदान, हंसापुरी येथील श्री.नायक यांच्या नावाने महानगरपालिकेच्या

मालमत्ता कर व करवसुली विभागाकडून सन २०१६ ते २०२४ या ८ वर्षांच्या थकीत मालमत्ता कराची २६,३८४ रुपयांची कर पावती देण्यात आलेली असणे, परंतु या व्यक्तीच्या नावावर स्वतःचे घर नसतानाही त्याला महानगरपालिकेच्या कर विभागाने कर पावती दिलेली असणे, तसेच जिथे त्यांचे घर नाही त्या पत्त्यावर डिमांड आली असणे तथा वडिलांच्या नावावरील घराच्या कराची पावती उताऱ्याला वारसांची नावे लागली नसताना मुलांना कर पावती पाठवली जाणे, भालदारपुरा येथील घर नं ८११ या पत्त्यावर वेगळ्याच नावाने सक्तीने कर पावती दिली असणे, अनेक लोकप्रतिनिधींनाही अशी कर पावती दिल्याने महानगरपालिकेच्या कर विभागाची अनागोंदी कार्यप्रणाली उघड झाली असणे, सदर प्रकरणाची चौकशी करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केलेल्या लेखी तक्रारीची दखल घेतली नसणे, सदर प्रकरणाची सखोल चौकशी करणे तसेच सदोष कर आकारणीने नागरिकांना होणारा नाहक त्रास थांबविण्यासाठी याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१०) श्री.राजहंस सिंह, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई शहर व उपनगराला सध्या होत असलेला पाणीपुरवठा अपुरा पडत असल्याची गंभीर बाब समोर येणे, मुंबई शहर व उपनगराला मोडकसागर, तानसा, अप्पर वैतरणा, मध्य वैतरणा, तुळशी, विहार व भातसा या सात धरणांच्या माध्यमातून दररोज ३८५० दशलक्ष लिटर पाणी पुरवठा केला जात असणे, वाढत्या लोकसंख्येच्या तुलनेमध्ये या सात धरणांमधून होत असलेला पाणी पुरवठा मुंबईकरांसाठी कमी भासत असणे, मुंबई महानगरपालिकेच्या माध्यमातून पालघर जिल्ह्यातील वाडा तालुक्यातील ओगदे गावाजवळील गारगाई नदीवर येथील नियोजित गारगाई धरण प्रकल्प प्रस्तावित असणे, माधवराव चितळे समितीच्या शिफारसीनुसार पालिकेने गारगाई पाणीपुरवठा प्रकल्प हाती घेतलेला असणे, सदर नियोजित धरणाच्या माध्यमातून मुंबईला ४०० दशलक्ष लिटर पाणी पुरवठा होणार असल्याचे प्रस्तावित असणे, संबंधित विभागाकडून आवश्यक परवानगी मिळत नसल्याकारणाने सदर प्रकल्पाला गती मिळत नसणे, प्रस्तावित धरणासाठी जमीन अधिग्रहण व गारगाई नदीजवळील व प्रस्तावित धरणाच्या परिसरातील

गावांच्या पुनर्वसनाचा प्रश्न व इतर समस्यांमुळे गारगाई प्रकल्प रखडत असणे, सदर प्रकल्पाच्या पूर्णत्वाने मुंबई शहर व उपनगरातील पाण्याचे गंभीर प्रश्न मार्गी लावण्यासाठी गारगाई पाणीपुरवठा प्रकल्प पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने शासनाने ठोस कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व शासनाची प्रतिक्रिया."

(११) श्री.शशिकांत शिंदे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतर्फे मुंबई शहरातील बरेच रस्ते नादुरुस्त असून या रस्त्याच्या काँक्रीटकरणेसाठी मुख्यमंत्री यांनी ३९७ किलोमीटर रस्त्याच्या काँक्रीटकरणेची घोषणा करणे, माहे जानेवारी, २०२३ मध्ये या प्रकल्पाचे उद्घाटन भारताचे मा.पंतप्रधान यांच्या हस्ते करण्यात आले असणे, या प्रकल्पाचे काम रोडवे सोल्युशन्स इंडिया इन्फ्रा लिमिटेड (आरएसआयएल) या कंपनीला माहे जानेवारी, २०२३ मध्येच देण्यात येणे, सुमारे ८ महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधी होऊन सुद्धा या कंपनीला वर्क ऑर्डर देऊन सुद्धा अद्यापही प्रकल्पाचे काम सुरु केले नसल्यामुळे तेथील नागरीकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, सदर कंपनीला टर्मिनेशनची नोटीस महानगरपालिकेने बजावली असून या कंपनीविरुद्ध कार्यवाही करण्याची व या कंपनीला काळ्या यादीत टाकण्याची तसेच या कंपनीने भरलेली अनामत रक्कम जप्त करण्याची लोकप्रतिनिधींनी केलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१२) श्री.सचिन अहिर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई महानगरपालिकेचे तत्कालीन आयुक्त यांनी, "Penalty for regularisation of work carried out beyond approval / CC and procedure for regularisation" या दिनांक ६ मे, २०२१ रोजीच्या तत्कालीन मुख्य अभियंता (विकास नियोजन) यांच्या दंड कमी करण्याच्या प्रस्तावाला महानगरपालिका आयुक्त म्हणून स्वतःला अधिकार नसताना माफ केलेला संपूर्ण दंड, महानगरपालिका सभागृह अस्तित्वात असताना सभागृहाची न घेतलेली मंजूरी, "महाराष्ट्र शासन कार्यनियमावली व त्यान्वये दिलेले अनुदेश" च्या तरतुदींचे केलेले उल्लंघन, सदर दंड माफ करण्याबाबत

शासनाची मंजूरी घेणे आवश्यक असताना स्वतः दंड माफ करण्याचा घेतलेला निर्णय, विकासकांनी फ्री ऑफ FSI राहण्यायोग्य/वापरण्यायोग्य क्षेत्रात परिवर्तित करणे, मुख्य अभियंता (विकास नियोजन) यांनी तत्कालीन आयुक्त यांना सादर केलेल्या प्रस्तावात दंड माफ करण्याचा अंतर्भाव नसणे, सदर प्रस्तावात मागणी नसतानाही लागणारा दंड संपूर्णपणे माफ करणे, त्यामुळे मुंबई महानगरपालिकेचे शेकडो कोटी रुपयांचे नुकसान होणे, त्यामुळे मुंबई महानगरपालिकेला झालेले शेकडो कोटी रुपयांचे नुकसान गांभीर्यपूर्वक घेऊन येथे तत्कालीन मुंबई महानगरपालिका आयुक्त यांना सक्तीच्या रजेवर पाठविणे, मुख्य न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश यांच्या अध्यक्षतेखाली तज्ज्ञांची चौकशी समिती नेमून मुंबई महानगरपालिकेला झालेले नुकसान पुर्नप्राप्त करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१३) श्री.श्रीकांत भारतीय, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"शासनाने माहे ऑक्टोबर, २०२३ मध्ये हरित हायड्रोजन धोरण-२०२३ प्रसिध्द करून या क्षेत्रातील विकासकांसोबत रूपये २,९१,३०० कोटी रुपयांची गुंतवणुक येण्याची शक्यता, सदरहू धोरणाचे अनुषंगाने राज्यात हरित हायड्रोजनवर आधारित वाहने तसेच अन्य उत्पादनांच्या निर्मितीचे व त्याअनुषंगाने विविध क्षेत्रांमध्ये संशोधन करण्याबाबत अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, हरित हायड्रोजन प्रकल्पाचा वापर करणाऱ्या उद्योग कंपन्यांमध्ये कुशल मनुष्यबळाची आवश्यकता लक्षात घेता या क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या कंपन्यांसोबत मिळून कौशल्य विकास विभागामार्फत आवश्यक अभ्यासक्रम सुरू करण्याची तसेच प्रशिक्षणार्थीना या क्षेत्रात प्रत्यक्ष काम करण्याची संधी निर्माण करण्याची आवश्यकता, उर्जेचा अधिक वापर असणारे उद्योग, कारखाने, रेल्वे, इ. क्षेत्रांमध्ये हरित हायड्रोजनचा वापर करण्यास प्रोत्साहन देण्यासह आवश्यक यंत्रसामुग्री, इंजिन, इ. तयार करण्याचे अनुषंगाने संबंधित आस्थापनांना अधिकाधिक सोईसुविधा व सवलती देण्याची आवश्यकता, भविष्यात हरित हायड्रोजनच्या मागणीत होणारी वाढ लक्षात घेता या क्षेत्रात राज्याला निर्यातदार म्हणून प्रस्थापित करण्याकरिता भरीव निधीची तरतूद करण्याची आवश्यकता, जागतिक स्तरावर विविध क्षेत्रात हरित हायड्रोजनच्या वापरात होणारी वाढ लक्षात घेता

हायड्रोजन हाताळताना अपघात घडल्यास त्याची तीव्रता अधिक गंभीर असण्याची शक्यता असल्याने या संदर्भात सुरक्षात्मक उपाययोजना तयार करण्याची आवश्यकता, शासनाने या प्रकरणी तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबतची शासनाची नेमकी भूमिका."

(१४) श्री.किशोर दराडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"आदिवासी विकास विभागांतर्गत कार्यरत असणाऱ्या महाराष्ट्रातील सर्व शाळांची वेळ ही सकाळी ८.४५ ते सायंकाळी ४ पर्यंत करण्यात आलेले असणे, महाराष्ट्र शासनाच्या या निर्णयाच्या विरोधात शिक्षक संघटना, पालक संघटना यांनी मोठ्या प्रमाणात आंदोलने तसेच निवेदने दिलेली असणे, सदर निर्णयाच्या अंमलबजावणीमुळे RTE च्या तत्वाचे उल्लंघन होत असणे, सकाळी ८.४५ ते सायंकाळी ४ एवढा वेळ बसल्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या मानसिकतेवर परिणाम होत असणे, आदिवासी विकास विभागाच्या अंतर्गत असणाऱ्या शाळांमध्ये येणारे ५० टक्के विद्यार्थी हे दुर्गम भागातून येत असणे, त्यामुळे या विद्यार्थ्यांच्या नियमिततेवर परिणाम होत असणे, संघटनेच्या बैठकीत वेळ पूर्वी प्रमाणे करण्यासाठी उचित निर्णय केला जाईल असे आश्वासित करणे, सदर निर्णय रद्द करून इतर शाळांप्रमाणे सकाळी ११ ते सायंकाळी ५ असा निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची भूमिका."

(१५) श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात आदिवासी विकास प्रकल्पांतर्गत शासकीय आश्रम शाळातील विद्यार्थ्यांना गणवेश व पुस्तके उपलब्ध करण्यासाठी शाळेच्या पहिल्याच दिवशी विद्यार्थ्यांना गणवेश देण्याचा संकल्प करून सोलापूर जिल्हातील "श्री जगदंबा महिला रेडिमेड ड्रेस औद्योगिक संस्था" मर्यादित या संस्थेला शिलाईचे कंत्राट देत त्यांच्याकडून गणवेश खरेदी करून घेणे, सदर आदेशामध्ये दर करार बाजार भावापेक्षा दुप्पट दराने निश्चित केलेला असून हायकोर्टाने निर्देश दिलेल्या ब्लॉक लिस्ट यादीत आधी टाकलेल्या जगदंबा

महिला संस्थेला बेकायदेशीररित्या दर करार करून १०४ कोटी रुपयाचे गणवेषाचे आदेश दिलेले असणे, आदिवासी विकास प्रकल्पांतर्गत येणाऱ्या अनेक आश्रम शाळेवरील अनेक विद्यार्थ्यांना गणवेष मिळाला नसून प्रशासन स्तरावरून विद्यार्थ्यांची फसवणूक होत असल्याची बाब माहे जुलै, २०२४ च्या दरम्यान उघड होणे, आदिवासी विभागाने "श्री जगदंबा महिला" संस्थेला क्षमता नसतानाही अंदाजे १०४ कोटी रुपयांचे गणवेष पुरविण्याचा आदेश देण्यात येणे, त्यामुळे यामध्ये कोट्यवधी रुपयांचा भ्रष्टाचार झाल्याची जनमानसांत होत असलेली चर्चा, याबाबत शासनाने सखोल चौकशी करून गणवेष पुरवठ्यांमध्ये गैरव्यवहार करणाऱ्या संबंधित दोषींवर कारवाई करून चौकशी समिती बसविण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१६) डॉ.मनिषा कायंदे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **ग्रामविकास मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"जवळपास २७ हजार पेक्षा जास्त सरपंच सदस्य असलेल्या राज्यातील सरपंच परिषदेने गेल्या वर्षी कराड ते सातारा पदयात्रा काढून राज्यातील सरपंचांच्या विविध समस्यांबाबत आवाज उठवणे, नवी मुंबईत राज्यातील सरपंचांना राहण्याकरिता बांधलेले सरपंच भवन विविध कार्यालयांना दिलेले असून ते तात्काळ रिकामे करून सरपंचांकरिता उपलब्ध करून देण्यात येणे, सरपंचांना त्यांच्या ओळखपत्रावर मंत्रालय प्रवेश देणे, राज्य सरकारच्या ग्रामपंचायतचे खाते कोणत्या बँकेत काढावे याबाबतच्या परिपत्रकाबद्दल सरपंचांमध्ये नाराजी असणे, प्रत्येक महसूल विभागातून किमान एक सरपंच विधान परिषदेवर नामनियुक्त करणे, सर्वसामान्य नागरिकांशी निगडित ग्रामसेवक, कृषी सहाय्यक, वायरमन यांना एकाच गावात नियुक्ती देण्याची सरपंचांनी वेळोवेळी मागणी करणे, अनेक गावांमध्ये २५१५ लेखाशीर्षानुसार मंजूर कामे पूर्ण असतानाही निधी न मिळणे, परिणामी लोकसंख्येनुसारच गावामध्ये २५१५ च्या कामांना मंजूरी देण्याची सरपंचांकडून होत असलेली मागणी, ग्रामपंचायत ही देखील स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा भाग असल्याने विधानपरिषद निवडणुकीत सरपंचांना मतदानाच्या अधिकाराची होत असलेली मागणी यासह इतर मागण्यांबाबत राज्यातील सरपंचांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेला असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१७) **सर्वश्री धीरज लिंगाडे**, जयंत आसगावकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"बुलढाणा जिल्हयातील सिंदखेडराजा ते शेगांव या नवीन भक्ती महामार्गासाठी अनेक शेतकऱ्यांच्या शेतजमिनी अधिग्रहीत करण्याची अधिसूचना जारी करण्यात येणे, या राज्य महामार्गासाठी विविध गटातील बऱ्याच शेतकऱ्यांच्या पिकाऊ कसदार जमिनी जात असल्याने या ठिकाणचा शेतकऱ्यांवर अल्पभूधारक व भूमीहीन होण्याची वेळ येणे, या परिसरातून शेगावला जाणारे अनेक पर्यायी रस्ते उपलब्ध असून मुंबई किंवा दूरवरच्या लोकांना शेगांवला जाण्यासाठी रेल्वे व इतर मार्ग असताना तसेच या महामार्गाची मागणी नसतानाही या भक्ती महामार्गासाठी शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादन करण्याच्या प्रक्रियेला सुरुवात करण्यात येत असल्याने स्थानिक शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष व नाराजीची भावना, याबाबत स्थानिक शेतकऱ्यांनी माहे जून, २०२४ च्या दरम्यान अनेक ठिकाणी मोर्चा काढणे, परिणामी भक्ती महामार्गाच्या विरोधात आंदोलन तीव्र होत असून भविष्यात कायदा व सुव्यवस्थेचा निर्माण झालेला प्रश्न, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१८) **श्री.अंबादास दानवे**, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **क्रीडा मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्याच्या क्रीडा विभागात उपसंचालक पदी पदोन्नती देण्यात आलेल्या अधिकाऱ्यावर राज्य शिवछत्रपती पुरस्कार वाटपात अनियमितता केल्या प्रकरणी भा.द.वि.स.सह कलम ४०६, ४२०, ४६५, ४६८ प्रमाणे भा.द.वि.स. सह कलम ४७१, ४७४, ३४ याप्रमाणे गांवदेवी पोलीस स्टेशन, मुंबई येथे गुन्हे दाखल करण्यात आलेले असणे, तसेच क्रीडा विभागात ५ टक्के आरक्षणात १ कोटी रुपयांची अनियमितता, रुपये २३० कोटीची व्यायामशाळा व क्रीडांगण विकास घोटाळा, क्रीडा प्रबोधिनीचे प्राचार्य असताना दोन मुली क्रीडा प्रबोधिनी मधून पळून जाणे, ऑलिम्पिक वीर खाशाबा जाधव यांचा घोर अपमान करणे, गुणवंत खेळाडूंवर केलेला अत्याचार असे अनेक आरोप असणे, तसेच या उपसंचालकाने वुशू खेळाच्या

खेळाडूंचे ५ टक्के आरक्षणा बाबत विनाकारण अडवणूक केलेली असणे, याबाबत अनेक तक्रारी खेळाडू तसेच नागरिकांनी केलेल्या असणे, तद्नुषंगाने शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाचे कार्यासन अधिकारी यांनी आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे यांना संबंधित उपसंचालकाची तात्काळ निलंबनाची कार्यवाही करुन चौकशी समिती नेमण्याबाबत कळविलेले असणे, तथापि अद्यापपर्यंत आयुक्त कार्यालयाकडून कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नसणे, त्यामुळे खेळाडू व नागरिकांच्या मनात शासनाप्रती निर्माण झालेली असंतोषाची भावना, उक्त प्रकरणी चौकशी करुन या भ्रष्ट उपसंचालकांना तात्काळ निलंबित करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

पाच : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास)

- मध्यंतर -

सहा : उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्र्यांचा प्रस्ताव :-

"महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील नियम २८९ अन्वये पुरवणी मागण्यांवरील चर्चेच्या संदर्भात, विधानपरिषद नियमांतील नियम २३० (२) मधील तीन दिवसांच्या कालावधीची जी तरतूद आहे ती स्थगित करण्यात यावी"

सात : सन २०२४-२०२५ च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा (पहिला व शेवटचा दिवस) खालील मंत्र्यांच्या मागण्यांवर चर्चा होईल.

- १) मुख्यमंत्री
- २) उप मुख्यमंत्री (गृह, विधी व न्याय, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, ऊर्जा, राजशिष्टाचार)
- ३) उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन)
- ४) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री
- ५) सहकार मंत्री

- ६) महसूल, पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय विकास मंत्री
- ७) वने, सांस्कृतिक कार्य, मस्त्यव्यवसाय मंत्री
- ८) वैद्यकीय शिक्षण, विशेष सहाय्य मंत्री
- ९) उच्च व तंत्रशिक्षण, वस्त्रोद्योग आणि संसदीय कार्य मंत्री
- १०) आदिवासी विकास मंत्री
- ११) ग्रामविकास व पंचायत राज, पर्यटन मंत्री
- १२) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री
- १३) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री
- १४) मृद व जलसंधारण मंत्री
- १५) कृषी मंत्री
- १६) कामगार मंत्री
- १७) उद्योग मंत्री
- १८) सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री
- १९) सार्वजनिक बांधकाम (सार्व. उपक्रम वगळून) मंत्री
- २०) अल्पसंख्याक विकास व औकाफ, पणन मंत्री
- २१) शालेय शिक्षण, मराठी भाषा मंत्री
- २२) अन्न व औषध प्रशासन मंत्री
- २३) गृहनिर्माण, इतर मागास बहुजन कल्याण मंत्री
- २४) राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री
- २५) महिला व बालविकास मंत्री
- २६) क्रीडा व युवक कल्याण, बंदरे मंत्री
- २७) कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता मंत्री
- २८) मदत व पुनर्वसन, आपत्ती व्यवस्थापन मंत्री

आठ : शासकीय विधेयके —

(क) विधानसभेने संमत केल्यास — विधेयक विचारात घेणे :-

- (१) "सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १९ - महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२४"
- (२) सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १८ - महाराष्ट्र कर विषयक कायदे (सुधारणा) विधेयक, २०२४

(ख) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे — विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४"

विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अंबादास दानवे, शशिकांत शिंदे, अभिजीत वंजारी, अशोक ऊर्फ भाई जगजाप, सचिन अहिर, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४" विधानसभेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

नऊ : (क) (गुरुवार, दिनांक ४ जुलै, २०२४, शुक्रवार, ५ जुलै, २०२४, सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ व मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

अॅड.अनिल परब, सर्वश्री सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, शशिकांत शिंदे, सचिन अहिर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, अरुण लाड, अभिजीत वंजारी, राजेश राठोड, सुधाकर अडबाले, धीरज लिंगाडे, किरण सरनाईक, सुनिल

शिंदे, जयंत आसगावकर, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये
प्रस्ताव —

"राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, हत्या, बलात्कार, अपहरण, दरोडे, घरफोड्या, भ्रष्टाचार यासारख्या गुन्ह्यांना आळा घालण्यात शासनाला आलेले अपयश, गुन्हेगारांवर वचक बसण्याऐवजी त्यांचे वाढलेले मनोधैर्य, महिलांवरील लैंगिक अत्याचारात झालेली वाढ, नागपूर शहरातून तीन वर्षात सुमारे ११९५ अल्पवयीन मुली बेपत्ता झाल्याने उपराजधानीतील पालकांमध्ये पसरलेले भितीचे व चिंतेचे वातावरण, पुण्यात वाढत असलेले ड्रग्ज, पब्ज, अवैध बार याकडे गृह तसेच राज्य उत्पादन शुल्क विभागाचे होत असलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे तरुणांमध्ये वाढत असलेली व्यसनाधिनता व गुन्हेगारी, राज्यात मुंबई, नागपूर व विशेषतः पुणे शहरात कोयता गँग व इतर गुन्हेगारीने मांडलेला उच्छाद, कल्याणीनगर हिट अँड रन प्रकरणानंतर शहरामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेवर निर्माण झालेले प्रश्नचिन्ह, पुण्याच्या हिट अँड रन प्रकरणी पोलिसांची व ससून रुग्णालय प्रशासनाची संशयास्पद भूमिका, आरोपी बिल्डर पुत्राला वाचविण्यासाठी ससून रुग्णालयातील डॉक्टरांनी रक्त नमून्यामध्ये फेरफार केल्याचे निदर्शनास येणे, गडचिरोली जिल्ह्यातील बारसेवाडा येथे जादूटोणा केल्याच्या संशयातून एका पुरूषासह महिलेस जिवंत जाळून ठार केल्याची घडलेली धक्कादायक घटना, कोपर्डी येथे मागासवर्गीय तरुणाला जातीवाचक शिवीगाळ करून नंतर नग्न करून मारहाण केल्याने संबंधित तरुणाने केलेली आत्महत्या, राज्यात वकिलांवर होत असलेले प्राणघातक हल्ले, राहुरी येथील पाच लाखांच्या खंडणीसाठी आरोपींनी वकील दाम्पत्याचे अपहरण करून केलेल्या हत्येमुळे राज्यात कायदा सुव्यवस्थेचा उडालेला बोजवारा, कायद्याचा वचक न राहिल्याने विद्यमान लोकप्रतिनिधींनी पोलीस ठाण्यात केलेला गोळीबार व दहिसर येथे माजी नगरसेवकाची करण्यात आलेल्या हत्येचा तपास अद्यापही पूर्ण न होणे, नागरिकांमध्ये निर्माण झालेली असुरक्षिततेची भावना, इंदापूरचे तहसिलदार व रत्नागिरीचे उपजिल्हाधिकारी यांच्यावर वाळू माफियांकडून झालेला भ्याड हल्ला, एका महिला पत्रकारानी राजकीय पक्षाच्या उमेदवाराबाबत बातमी छापल्याने गुंडांनी त्यांना धमकविल्याचे निदर्शनास आलेला निंदनिय प्रकार, मराठा आंदोलकांवर आंदोलन मागे घेण्यात येऊन असंख्य गुन्हे दाखल करण्यात येणे, जालन्यात एका कुटुंबावर हल्ला करून त्यांचे घर पाडल्याचा

उघडकीस आलेला प्रकार, मिरा-रोड येथील लोकप्रतिनिधींनी पालिकेच्या कनिष्ठ अभियंत्यास केलेली मारहाण, हिंगोलीच्या लोकप्रतिनिधींनी महावितरण कर्मचाऱ्यास फोनद्वारे दिलेली धमकी, यामुळे प्रशासनाचे मनोधैर्य खच्चीकरण होत असल्याने जनसामान्यात शासनाविषयी पसरत असलेली असुरक्षिततेची भावना, राज्यातील पोलिसांच्या अंतर्गत समस्यांचे निवारण न होणे, वीस-बावीस तास काम करणारे पोलिस कर्मचारी, त्यांच्या निवासाचे प्रश्न, मानसिक आरोग्य आणि मानसिक आरोग्याअभावी निर्माण होणारे अन्य प्रश्नांकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, राज्यात अंमली पदार्थांचा झालेला सुळसुळाट, गुटखा, विदेशी सिगारेट, ई-सिगारेट व तत्सम बंदी असलेल्या पदार्थांची बेकायदेशीररित्या ठिकठिकाणी सुरू असलेली विक्री, राज्यातील नगरपालिका / महानगरपालिकांमध्ये वाढत चाललेला भ्रष्टाचार, मुंबई महानगरपालिका, MSRDC आणि MMRDA मध्ये प्रकल्पाच्या किंमतीमध्ये केलेली छुपी वाढ, फुगविलेले अंदाजपत्रक व केलेला भ्रष्टाचार, सिडकोमध्ये होत असलेला भ्रष्टाचार, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागामध्ये सुरू असलेले गैरप्रकार, आदिवासी विकास विभागातील भ्रष्टाचार, सार्वजनिक आरोग्य विभागामध्ये सुरू असलेले गैरव्यवहार व भ्रष्टाचाराचा उद्रेक, अन्न व औषध प्रशासनामधील भ्रष्टाचार, अटल सेतूच्या कामातील अनियमितता, झोपडपट्ट्यांमधील स्वच्छतेच्या निविदेत कोट्यवधी रुपयांची अनियमितता, नाशिकच्या देवळाली शिवारातील टीडीआर गैरप्रकार, शालेय शिक्षण विभागातील शालेय गणवेश खरेदीमध्ये झालेला भ्रष्टाचार, मुंबई महानगरपालिकेत वाढत असलेला भ्रष्टाचार, नगरविकास विभागांतर्गत केंद्र शासनाकडून प्राप्त निधी अर्खचित राहणे, छत्रपती संभाजीनगर महानगरपालिकेने तयार केलेला चुकीचा विकास आराखडा, राज्यात औद्योगिक क्षेत्रांमधील कारखान्यांमध्ये विशेषतः नागपूर मध्ये सुरू असलेली स्फोटांची मालिका व त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात झालेली वित्त व जीवितहानी, रासायनिक कंपन्यांमधून रसायनयुक्त पाणी प्रक्रिया न करता नद्यांमध्ये सोडले जात असल्यामुळे होणारे जलप्रदूषण, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

(ख) (मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री प्रविण दरेकर, विक्रम काळे, चंद्रशेखर बावनकुळे, सतीश चव्हाण, आमश्या पाडवी, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अमोल मिटकरी, प्रसाद लाड, रामराजे निंबाळकर, डॉ.मनिषा कायंदे, श्री.निरंजन डावखरे, प्रा.राम शिंदे, सर्वश्री श्रीकांत भारतीय, राजहंस सिंह, रणजितसिंह मोहिते-पाटील, श्रीमती उमा खापरे, सर्वश्री रमेश कराड, निलय नाईक, प्रविण दटके, ज्ञानेश्वर म्हात्रे, रमेशदादा पाटील, रामराव पाटील, अमरीशभाई पटेल, गोपिचंद पडळकर, वसंत खंडेलवाल, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"मागील दोन वर्षांच्या काळात मुंबईसह एमएमआरडीए भागात पर्यावरणपूरक व गतीमान दळणवळण आणि गृहनिर्माण तसेच, झोपडपट्टी निर्मूलन हे मुद्दे प्रधान्याने विचारात घेऊन व विकासास केंद्रबिंदू मानून मुंबई, ठाणे, पुणे, नागपूर व छत्रपती संभाजीनगर सारख्या मोठ्या शहरात स्थानिकांचे जीवनमान उंचावण्यावर भर देऊन विकासाची नियोजनात्मक कालबद्ध कामे हाती घेण्यात आली असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबई, ठाणे, पुणे ही शहरे खड्डेमुक्त करण्याची संकल्पना प्रत्यक्षात आणण्याच्यादृष्टीने तेथील सर्व महत्वाच्या रस्त्यांचे काँक्रीटीकरण करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, मुंबई व ठाण्यासह उपनगरातील धोकादायक इमारतींचा समुह विकास करण्याच्या दृष्टीने मोठ्या प्रमाणावर प्रकल्प राबविण्यात येणे, मुंबईतील रेल्वे स्थानकांच्या दोन्ही बाजूकडील झोपडपट्टीधारकांच्या पात्रता निश्चित करण्यासाठी एक खिडकी व कालबद्ध स्थालांतरण योजना राबविण्याची तसेच, एसआरए प्रकल्पबाधितांच्या न्यायप्रविष्ट प्रकरणाबाबतीतील शासनाचे धोरण निश्चित करण्याची आवश्यकता, मुंबईतील भेंडीबाजार, धारावीसारख्या गजबजलेल्या भागांचे पुनर्वसन करण्याच्या दृष्टीने उभारण्यात येणारे एसबीयुटी सारखे गृहनिर्माण प्रकल्प नागरी पुनरूत्थान घडविणारे असल्याचे निदर्शनास येणे, जुन्या चाळींची व्याख्या बदलून हेरीटेज टीडीआर प्रत्यक्ष अंमलात आला असणे, स्वयंपुनर्विकासाच्या माध्यमातून गृहनिर्माण प्रकल्प अधिक गतीमान करण्यासाठी मुंबई जिल्हा बँकेकडून देण्यात येणा-या कर्ज मर्यादेत वाढ करण्यात आली असणे, एमएमआरडीए क्षेत्रात सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या

पुनर्विकासासाठी मुंबई जिल्हा बँकेला नोडल एजन्सी म्हणून मान्यता देण्यात येणे, मानीव हस्तांतरण करण्यासाठी स्टॅम्प ड्युटी भरण्यात सुलभता होण्यासाठी मुद्रांक शुल्क अभय योजना सुरू करण्यात येणे, मुंबईतील बीडीडी चाळ पुनर्विकास प्रकल्पांतर्गत त्या परिसरातील अनिवासी झोपडीधारक, स्टॉलधारक यांची पात्रता निश्चित करण्याची प्रक्रिया सुरू असणे, बीडीडी चाळींच्या पुनर्विकास प्रकल्पांना प्रेत्साहन मिळावे यासाठी संबंधित पुनर्विकासाच्या करारनाम्यावर फक्त १ हजार रुपये मुद्रांक शुल्क घेण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, झोपडपट्टी पुनर्वसनातील सदनिका हस्तांतरण शुल्कात ५० टक्के कपात करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, ठाणे शहरात एमआयडीसीच्या अभिन्यासामधील भूखंडावर जगातील सर्वात मोठा क्लस्टर प्रकल्प राबविण्यात येणे, म्हाडाकडून पुनर्विकास होणा-या इमारतींतील रहिवाशांना तसेच, झोपडीधारकांना विकासकांविरूद्ध महारेरामध्ये अपील करण्याचा अधिकार देण्याची आवश्यकता, इमारत पुनर्विकास करताना केलेल्या कराराप्रमाणे तेथील भाडेकरुंना पुनर्विकास प्रकल्प पूर्ण होईपर्यंत अनेक विकासकांकडून भाडे देण्यात येत नसल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबईतील पोलीस कर्मचाऱ्यांना पुरेशी निवासस्थाने उपलब्ध करून देण्यासाठी दिर्घकालीन, मध्यमकालीन व तात्काळ अशा तीन टप्प्यांवर उपाययोजना करण्याचा तसेच, म्हाडाच्या मदतीने मुंबईतील पोलीस निवासस्थानांचा पुनर्विकास करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असणे, बंद पडलेल्या गिरण्यांमधील कामगारांना शासनाकडून घरे देण्याची योजना अधिक गतीमान करण्याची आवश्यकता, पुण्यातील सहकारी गृहनिर्माण सोसायट्या व गृहनिर्माण मंडळाच्या वसाहतींचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करून पुनर्विकास करण्याची आवश्यकता, पीएमआरडीएच्या माध्यमातून पुणे शहरातील डीपी प्लॅन व रिंगरोड नव्याने तयार करण्याची आवश्यकता, पुणे शहरात विमानतळाकरिता जागा राखीव असून अन्य पायाभूत सुविधा तातडीने करण्याची आवश्यकता, स्वारगेट ते कात्रज, खडकवासला ते हडपसर मेट्रो रेल्वेच्या कामाला गती देण्याची आवश्यकता, मेट्रो, अटलबिहारी वाजपेयी शिवडी-न्हावाशेवा अटल सेतू, हिंदू हृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे समृद्धी महामार्ग, स्वातंत्र्यवीर सावरकर सागरी सेतू, मुंबई-पुणे एक्सप्रेस वे, मिसिंगलिंक इ. पायाभूत सुविधांचे जाळे निर्माण करून राज्यातील मुंबई-ठाणे-पुणे इत्यादी भागातील प्रवास कमी वेळात व सुखकर करण्याचा प्रयत्न करण्यात येणे, मुंबईत घाटकोपर ते वर्सोवा पहिली लाईन, डी एन नगर-

चारकोप ते दहिसर आणि डी एन नगर-बांद्रा ते मानखुर्द दुसरी लाईन, कुलाबा ते अंधेरी (सीप्लॅन पर्यंत) तिसरी लाईन, वडाळाहून घाटकोपर, मुलुंड, ठाणे ते कासारवडवली पर्यंत चौथी लाईन, ठाणे ते भिवंडी, कल्याण पाचवी लाईन, स्वामी समर्थ, जोगेश्वरी ते कांजूरमार्ग सहावी लाईन आणि दहिसर पूर्व ते अंधेरी पूर्व एअरपोर्ट पर्यंत सातवी लाईन अशारितीने मुंबईत मेट्रोचे जाळे उभारण्यात आले असल्याने मुंबईवरील दळणवळणाचा बराचसा ताण कमी होण्यास मदत होणार असणे, तसेच मुंबईतील रस्त्यांवरील जवळपास ३५ टक्के ट्रॅफिक कमी होणार असणे, याकरिता महामुंबई मेट्रो ऑपरेशन कॉर्पोरेशन लि. कंपनीची स्थापना करून संबंधित काम गतीशील करण्यात येणे, नवी मुंबई विमानतळामुळे वाढणा-या लोकसंख्येसाठी नियोजित 'नैना' प्राधिकरणामार्फत २३ गावांच्या नियोजित आराखड्याच्या अंमलबजावणीस गती देण्याची आवश्यकता, सन २०३० पर्यंत एकूण ऊर्जा निर्मितीपैकी ४० टक्के ऊर्जा ही अपारंपारिक पध्दतीने निर्माण करण्याचे उद्दीष्ट असणे, केंद्र शासनाच्या नवीन "प्रधानमंत्री सुर्य घर मोफत वीज योजना" अंतर्गत रूफ टॉप सोलर पॅनल बसविण्यासाठी ७८ हजार रुपये मर्यादेपर्यंत अनुदान देण्यात येणार असणे, तसेच, ग्राहकांना ३०० युनिट पर्यंतची वीज मोफत मिळणार असणे, राज्यात सर्व उपसा सिंचन योजनांचे सौरऊर्जाकरण करण्यासाठी पुढील दोन वर्षांत आवश्यक तो निधी उपलब्ध करण्याचे प्रस्तावित असणे, वीज सेवा उपलब्ध नसलेल्या राज्यातील सुमारे ३७ हजार अंगणवाडी केंद्रांना सौरऊर्जा संच देण्याचे प्रस्तावित असणे, वन्य प्राण्यांद्वारे होणाऱ्या शेतपीकांच्या नुकसानाला आळा घालण्यासाठी डॉ.श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन वन विकास योजनेंतर्गत शेतकऱ्यांना सौरऊर्जा कुंपनासाठी अनुदान देण्यात येणार असणे, मुंबई महानगरपालिकेच्या विधी खात्यात सन १९७८ ते २०१० या कालावधीत वकीलांचे मानधन, बैठकीसाठीचा खर्च, वाचनालय शुल्क यासह विविध प्रशासकीय कामासाठी १४ कोटी ५७ लाख रूपये आगाऊ रक्कम उचलण्यात आली असल्याची बाब निदर्शनास येणे व विविध माध्यमातून या प्रकरणाचा शोध घेतला जात असताना संबंधित नस्ती सापडत नसल्याने या प्रकरणांची नस्ती बंद करण्याचा निर्णय प्रशासनाकडून घेण्यात आला असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबईतील एकूण १५०८ छोटे नाले व ३०९ मोठे नाले साफ-सफाईकरिता मुंबई महानगरपालिकेने सुमारे २५० कोटी रूपयांची तरतुद केली असल्याची बाब निदर्शनास येणे, पावसाळ्यापूर्वी नालेसफाईचे ७५ टक्के काम पूर्ण झाल्याचा पालिकेचा दावा खोटा

असल्याची बाब निदर्शनास येणे, २ लाख ७३ हजार मेट्रीक टन गाळ कुठे टाकला, क्षेपणभूमी कुठे आहे इ. बाबी प्रश्नांकित असल्याने प्रशासनाने नालेसफाई कामांची श्वेतपत्रिका काढण्याची आवश्यकता, मुंबईकरांच्या सुरक्षेसाठी आणि मुंबईवर नजर ठेवण्यासाठी शासनाकडून सुमारे १ हजार कोटी रूपयांचा निधी दिला असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबईकरांना तात्काळ आरोग्य सुविधा मिळाव्यात यासाठी मुंबईत मोबाईल मेडिकल युनिट सुरु करण्यात आले असणे, राज्यातील महानगरपालिका बरखास्त करून तेथील कार्यभार दिर्घकाळ प्रशासक चालवित असल्याने काही ठिकाणी प्रशासकांकडून मनमानी होत असल्याचे व तेथील माजी नगरसेवकांचा योग्य मान राखला जात नसल्याचे निदर्शनास येणे, मुंबई, पुणे, नागपूर, छत्रपती संभाजीनगर यासारख्या मोठ्या शहराचा मेगापॉलिस मेटाव्हर्स प्रकल्पाच्या मदतीने अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून अधिक गतीने विकास करण्याचा व ही शहरे झोपडपट्टीमुक्त करण्याचा तसेच, पायाभुत सुविधा उभारून पर्यावरणपूरक विकास करण्याच्यादृष्टीने शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

दहा : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम ९२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) —

(१) **सर्वश्री किरण सरनाईक**, सत्यजीत तांबे, डॉ वजाहत मिर्झा, **वि.प.स.** पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"भारतामध्ये सन १९७० पासून जुनी निवृत्तीवेतन योजना सुरु झालेली असणे, शासनाने कर्मचाऱ्यांची सेवा व त्यांचे भवितव्य सुरक्षित करण्यासाठी जुन्या निवृत्तीवेतन योजनेची तरतूद केलेली असणे, सन १९८० च्या दशकामध्ये भारत देशाची आर्थिक परिस्थिती फार चांगली नसतानाही जुन्या निवृत्तीवेतन योजनेची तरतूद करण्यात आली होती, मात्र आज देश समृद्ध अवस्थेत असतानाही शासन जुन्या निवृत्तीवेतन योजनेची जबाबदारी घेण्यास तयार नसणे, मागील दहा ते बारा वर्षांपासून लाखो कर्मचाऱ्यांनी जुन्या निवृत्तीवेतन योजनेच्या मागणीकरिता तीव्र आंदोलने केलेली असणे, त्या आंदोलनानंतर शासनाने त्यांना माहे मार्च २०२३ मध्ये सामाजिक व आर्थिक सुरक्षेची हमी देण्याचे मंजूर केलेले असणे, शासनाकडून मूळ वेतनाच्या ५०% निवृत्तीवेतन व चालू दराने महागाई भत्ता देण्यात येणार असणे, यासंदर्भातील शासन निर्णय निर्गमित झालेला नसणे, शासनाने कर्मचाऱ्यांकडून घेण्यात

येणारी दहा टक्के वर्गणी बंद करून सुधारित निवृत्तीवेतन योजनेचा शासन निर्णय निर्गमित झालेला नसणे, सुधारित निवृत्तीवेतन योजनेऐवजी सन १९८२ ची जुनी निवृत्तीवेतन योजना व सन १९८४ ची भविष्य निर्वाह निधी योजना कर्मचाऱ्यांस लागू करणे, शिक्षण विभागातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी जे दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी विनाअनुदानित व अंशदानित शाळांवर नियुक्त झाले आहेत ते सदर निवृत्तीवेतन योजनेपासून वंचित आहेत ही बाब अत्यंत अन्यायकारक असणे, कारण नियुक्ती व मान्यता या दोन्ही गोष्टी असल्यामुळे केवळ अनुदानाअभावी निवृत्तीवेतन योजना लागू न करणे अयोग्य असल्यामुळे दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वीच्या कर्मचाऱ्यांना तात्काळ जुनी निवृत्तीवेतन योजना लागू करणे, ज्या शासकीय विभागातील पदांच्या जाहिराती दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी प्रकाशित झाल्या व काही कारणास्तव त्यांच्या नियुक्त्या सन २००५ नंतर झालेल्या आहेत अशा कर्मचाऱ्यांना शासनाने जुनी निवृत्तीवेतन योजना लागू केलेली आहे, परंतु यामध्ये शिक्षण विभाग बाकी असून शिक्षण विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या पदांची जाहिरात दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी प्रकाशित झाली असेल व त्यांच्या नियुक्त्या दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर झाल्या असतील यासंदर्भात शासन निर्णय निर्गमित करण्याकरिता शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) **सर्वश्री सत्यजीत तांबे**, किरण सरनाईक, सतिश चव्हाण, **वि.प.स.** पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"राज्यातील अनेक जिल्ह्यांचा विविध घटकांवरील विकास स्तर समान नसल्यामुळे समतोल विकास होण्याच्या दृष्टीने सन १९८४ मध्ये दांडेकर समिती तर सन २०११ मध्ये डॉ. विजय केळकर समिती नेमण्यात आलेली असणे, सदर समित्यांनी अभ्यासाअंती अहवाल सादर केले परंतु ते स्वीकारले गेले नसणे, त्यामुळे विकासाचा असमतोल कायम असून मागास जिल्ह्यांमध्ये नवीन उद्योग उभारले जात नसणे, तसेच अविकसित भागातील लोकसंख्येचे मोठ्या प्रमाणात स्थलांतरण होत असणे, त्यामुळे जीडीपीच्या दृष्टीने शेवटच्या १० जिल्ह्यांचा विकास करण्यासाठी शासनाने विशेष लक्ष देण्याची गरज असणे, शासनाने विशेष कृती कार्यक्रमातून विदर्भ व मराठवाड्यातील मागास जिल्ह्यांचा अनुशेष दूर करणे तसेच मागास जिल्ह्यांतील नागरिकांचा

मानव विकास निर्देशांक उंचावणे, त्या उद्देशाने धोरण निश्चित करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु प्रलंबित असलेली अर्धा-तास चर्चेची सूचना)
[अनुक्रमांक ३]

(३) सर्वश्री प्रवीण दटके, चंद्रशेखर बावनकुळे, निलय नाईक, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"राज्यात विशेषतः नागपूरसह विदर्भात हलबा या अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील नागरिकांना क्षेत्र बंधन घटनादुरुस्ती झाल्यानंतरही प्रमाणपत्र मिळत नसल्याची बाब माहे मे, २०२४ च्या दुसऱ्या आठवड्यामध्ये निदर्शनास आली असणे, हलबा समाजाच्या जात वैधतेमधील अडचणी सोडविण्यासाठी शासनाने संशोधन समिती गठीत करण्याबाबत लोकप्रतिनिधींनी लेखी मागणी केलेली असणे, हलबा समाजाच्या समस्या सोडविण्याकरिता उच्चस्तरीय समिती नेमून धोरण निश्चित करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु प्रलंबित असलेली अर्धा-तास चर्चेची सूचना)
[अनुक्रमांक ४]

(४) श्रीमती उमा खापरे, सर्वश्री प्रवीण दरेकर, प्रसाद लाड, वि.प.स.

"भिडेवाडा येथे सावित्रीबाई फुले यांचे राष्ट्रीय स्मारक उभारण्याबाबत" या विषयावरील श्री. सत्यजित तांबे, वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्र. २२७१२ ला दिनांक २० डिसेंबर, २०२३ रोजी दिलेल्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : ९ जुलै, २०२४

जितेंद्र भोळे
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद